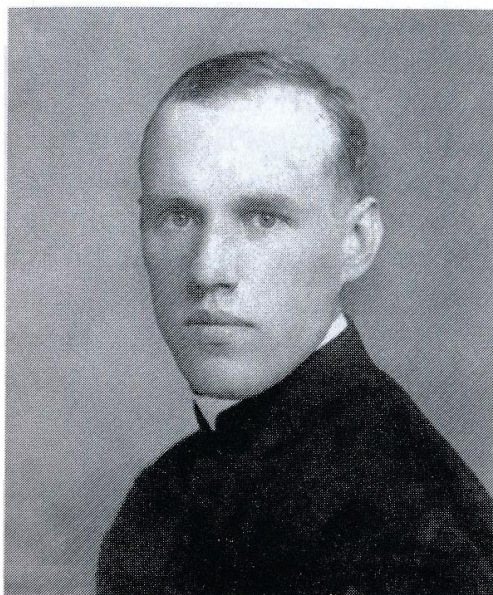

ALOIZS ANSPOKS

(1903–1985)

Aloizis Anspoks dzimis 1903. gada 26. septembrī Preiļu pagasta L. Anspoku sādžā. Pirmo izglītību ieguva 1911.–1914. gadā vietējā tautskolā, kur uzrādīja izcilas gara spējas un centību. Pēc tam mācījās Rēzeknes ģimnāzijā, kuru beidza 16 gadu vecumā kā visjaunākais izlaiduma klasē un viens no labākajiem skolēniem.

Pēc ģimnāzijas beigšanas, jūtot aicinājumu garīgam kalpojumam, viņš no 1920. līdz 1925. gadam studē Garīgajā seminārā. Par priesteri ordinēts 1926. gada 5. septembrī svētā Jēkaba katedrālē, bīskaps Jāzeps Rancāns. Primīcija notika 26. septembrī – tieši dzimšanas dienā.

1926.–1928. gadā studē Strasbūrā (Francija) kanoniskās tiesības, iegūstot licenciāta grādu. 1928./29. māc. gadā un 1929./30. māc. gada pirmajā pusē kalpo Rīgas arhidiecēzes Garīgajā seminārā.

1930. gadā dažus mēnešus bija vikārs Ludzā, no 1930. gada 6. maija līdz 1931. gada 25. jūlijam – prāvests Kaunatā. No 1931. gada 25. jūlija līdz 1932. gada 18. janvārim ir prāvests Andrupenē, tad pāris mēnešus vikārs Krāslavā.

Ir prāvests Sarkanos (1932. g. jūnijs–1936. g. 31. jūlijs), Dvietē (1936. g. decembris–1937. g. decembris) un Rubeņos (1938. g. janvāris–1939. g. decembris).

No 1940. līdz 1944. gadam ir prāvests Jūrkalnē, no kurienes vācieši viņu izsūtīja uz Vāciju. Dzimtenē A. Anspoks vairs neatgriezās. Pirmā dzīves vieta Vācijā bija Kreisborna, no kurienes viņš apmeklēja latviešu katoļu bēgļus, kalpoja par slimnīcas kapelānu Fridrihshāfenē. 1951. gadā iecelts par Orsenhauzenas vācu draudzes prāvestu, kur iemantoja dziļu cieņu un atzinību. Te viņš nokalpoja līdz mūža beigām.

Aloizs Anspoks bija pazīstams F. Trasuna līdzgaitnieks un viņa ideju atbalstītājs, tāpēc viņam nācās daudz ciest. Jau agri A. Anspoks sāka darboties publicistikā, daudz rakstīja presē. Publicējis arī darbus Baznīcas vēsturē: par svēto Ambroziju un svēto Kazimīru. Sevišķi aktīvu publicista un sprediķotāja darbību izvērsa trimdā, atbalstot latgaļu presi un raidījumus uz Latviju. Atsauksmes no dzimtenes liecināja, ka viņa svētrunas radio bija gaidītas un iecienītas. Kalpodams Orsenhauzenā, prāvests Anspoks bieži brauca aprūpēt latviešus visā Dienvidvācijā, piedalījās svarīgākajos latviešu rīkotajos pasākumos Vācijā.

80 gadu jubilejas svinībās 1983. gadā Aloizs Anspoks saņēma Rotenburgas–Štutgartes diecēzes bīskapa Dr. Mozera apbalvojumu – Svētā Mārtiņa medaļu ar uzrakstu »Ut habeat vitam aeternam«. Tas ir augstākais apbalvojums, ko diecēzes bīskaps var piešķirt garīdzniekam.

Aloizs Anspoks nomira 1985. gada 18. jūnijā Orsenhauzenā, sēru dievkalpojums notika 21. jūnijā. Uz izvadīšanu bija ieradušies vācu katoļi no visas apkārtnes, baznīcas dārzā plīvoja Latvijas Valsts karogs un Vatikāna karogs. Dievnāmā, altāra priekšā aizgājēja zārks bija pārklāts ar sarkanbaltsarkano karogu un krāšņiem ziediem. Koncelebrēja 19 priesteri, viņu vidū arī prāvests M. Lizdiks. Viņš noslēguma svētrunā uzsvēra aizgājēja cēlos darbus Latvijā un Orsenhauzenā un nolasīja A. Jūrdža fonda vadītāja vietnieka A. Spoģa pateicības rakstu »Cienībā pieminam Tavu garā mūža atdevi – kalpošanu Latgales cilvēku garīgās aprūpes un literārajā darbā«.

Priesteris Aloizs Anspoks apbedīts Orsenhauzenas kapsētā.